

Началото на комунистическите лагери: Създаването на ТВО

Написано от Христо Христов
Вторник, 24 Март 2015 10:04

Сайтът **desebg.com** публикува първоначалните документи, с които в края на 1944 г. правителството на Отечествения фронт (ОФ) поставя началото на комунистическите лагери в България. Това става с приемането на Наредба-закон за трудово-възпитателни общежития (ТВО) от декември 1944 г. С Наредбата закон се разрешава създаването на ТВО за принудително настаняване на лица, опасни за „реда и сигурността на страната“.

Първоначално за такива лица са определени проститутки, сводници, сутеньори, изнудвачи, комарджии, просяци и безделници. Целта на ТВО е в тях да бъдат отклонени въпросните лица от неморалните им постъпки и навици и да се приучат към „почтен труд и да се издигнат в морално и интелектуално отношение“.

Въдворяването им става за не повече от 6 месеца, но може да бъдат подновен с нова заповед.

Правителството гласува и Наредба-закон за трудово-възпитателни общежития за политически опасни лица.

С нея е прието, че „лица, опасни за държавния ред и сигурност на страната могат да бъдат принудително настанявани в особени трудово-възпитателни общежития“. Въдворяването става със заповед на министъра на вътрешните работи (по това време Антон Югов, БКП, бел. ред.).

Началото на комунистическите лагери: Създаването на ТВО

Написано от Христо Христов
Вторник, 24 Март 2015 10:04

Срокът е за 6 месеца, но може да бъде продължен. С това е поставено началото на изграждането на лагерната система в България по съветски образец, с която след „народния съд“ комунистическият режим продължава разправата със своите политически опоненти.

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТЪТ
№ 7956/С.ХІІ.1944 г.
СОФИЯ
КН.

ДО МИНИСТЕРСТВОТО НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

ОТДАВА
№ 012317 20.XII.1944

1-то постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 20 декември 1944 година, протокол № 230.

На основание чл.47 от Конституцията, одобрява се
НА Р Е Ш Е Н И Е - З А К О Н И Е
за
ТРУДОВО ОБСЪЛГАТЕЛНИТЕ ОБЩЕСТВА

Чл.1. Създават се трудово-възпитателни общества, в които се настаняват принудително следните лица:
а/осъдени за престъпления от общ характер /неполитически/ повече от една път, ако са осъдени за ред и сигурността външната.
б/ проститутки, сводници и сутенъори;
в/ измамувачи и коварници;
г/ просци и бездомници;

Чл.2. Обществата се организират при и/или държавни стопанства или предприятия споредно с заповедта от министъра на вътрешните работи, в съгласие с съответния министър.

Целта на обществата е да се отклонят настанените въ тях лица от неволеви или престъпни склонности и навици, да се приучат към почтен труд и да се издигнат на морално и интелектуално отношение.

Чл.3. За постигане целите, упоменати въ чл.2 въ обществото се провеждат под ръководството на специалност педагози:
а/трудови занятия съ прилагане на принципите на трудовото сътрудничество - взаимен контрол и съвместване, участие на работещите въ печалбите и награждавания на проявяващи се като добри работници и работници;
б/ учебно-възпитателни и спортни занятия, изяви и други подобни.
в/ устройват се библиотеки, читални, театри, кинолени и други.

.../..

- 2 -

Чл.4. Управата на обществото се гими за настаняването на работи на освободените от обществото лица.

Чл.5. Наставниците въ обществото могат да се поставят под надзор на органи на Народната милиция.

Чл.6. Наставяване въ обществото се извършва съ мотивирана заповед на Директора на Народната милиция.

Освобождаването става по доклад на управителя на обществото от Директора на Народната милиция.

Чл.7. За устройствата и резултат въ обществата и за настаняванията по член 7 не се изработва специален правилник.

Срокът за провеждане на изпитания постъ месеца, освен ако бъде подновен съ нова мотивирана заповед.

НАЧАЛНИК НА МИНИСТЕРСТВОТО: *[Signature]*

Настоящия наредба-закон подлежи на одобрение съ Указъ и обнародване въ "Зареванъ вестник".

Началото на комунистическите лагери: Създаването на ТВО

Написано от Христо Христов
Вторник, 24 Март 2015 10:04

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТЪ
№ 000885
1944 г.
КИ. СОФИЯ
2-то постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 20 декември 1944 година, протокол № 230.

СТАВКА № 012318 20.XII.1944

На основание чл.47 от Конституцията, одобрява се **НАРЕДБА - ЗАКОНЪ**
ЗА ТРУДОВО-ВЪЗПАТЯТЕЛНИ ОБЯЗКИ ЗА ПОЛИТИЧЕСКИ ОПАСНИТЕ
ЛИЦА

Чл.1. Лица опасни за държавни реда и сигурност могат да бъдат принудително настанявани в особни трудови възпитателни обекти, обзаведени при изключителни стопански или предприемателски условия и поставени под надзора на народната милиция.

Чл.2. Наставянването става съгласно заповед на Министра на вътрешните работи, по доклад на Директора на милицията след провеждане доизпит.

Чл.3. Срокът за престояването в обекта указани в чл.1 от настоящия закон, не надвишава шест месеца, освен ако бъде подновен с нова мотивирана заповед от Министра на вътрешните работи.

Чл.4. Особени правила се съставят за реда и устройството на тия трудово-възпитателни обекти, а също и за реда в държавните стопанства, предприятия и в селскостопанските предприятия, в които са настанени лицата по чл.1 от настоящия закон.

НАЧАЛНИКЪТ НА КАНИЦАРИЯТА: *И.Стефанов*

Настоящия наредба-закон подлежи на одобрение съгласно указ № 1 на обнародване в "Държавен вестник".

МИНИСТЕРСТВО
на ПРАВОСЪДИЕТО
граждански отдел
№ 157
1944 г.
СОФИЯ

До *Министъра на вътрешните работи*
по доклад на
административно

На № *00167/44*

Министерството на правосъдието уведомява онова на *Вътрешните работи*, че изпратени указ № 8 се облича в държавна печат, регистрира се в регистъра за тая печат под № *8174* и заедно с препис от доклад № *09165* се изпрати в редакцията на "Държавен вестник" за обнародване.

Връщат се обратно, надлежно заверени, по един от преписите от доклада и указа, които бяха изпратени с писмото под горния номер.

Началник на *граждански отдел*

Началото на комунистическите лагери: Създаването на ТВО

Написано от Христо Христов
Вторник, 24 Март 2015 10:04

19

Народната милиция.

Чл.6. Наставяване въ обектното се извършва съ мотивирана заповед на Директора на Народната милиция.

Освобожданието става по доклада на управителя на обектното от Директора на Народната милиция.

Чл.7. За устройствата и редът въ обектните и за настаняванията по чл.1 не се изработи специален правилник.

Срещите за прикормване на надминава нещя месец, освен ако бъде подновен съ нова мотивирана заповед.

Настоящият указ да се обяви съ държавна печат, да се обнародва въ "Държавен вестник" и да се тури въ действие.

Изпълнението на настоящия указ се възлага на Министра на вътрешния работи.

Издаден въ София на 11. декември. 1946 год..

На преобразування собственорочно написано:

"В. Ганевъ
Цв. Боболовски
Т. Д. Павловъ"

Принадлежат,

МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ, /и/ Ант. Дрозъ,

ВЪРНО,

НАЧАЛНИКЪ СЛУЖБА ЛИЧЕНЪ
СЪСТАВЪ И ПОДГОТОВКА: /Ат. Войновъ/.

Преобразування указъ е съгласен съ Директора на Народната милиция, /и/ Ант. Дрозъ, /и/ Цв. Боболовски, /и/ Т. Д. Павловъ, /и/ Началника на Д-то за личенъ съставъ и подготовка, /и/ Началника на Гражданския отделъ.

Варна,
Началникъ на гражданския отделъ.